

Saksmanin sukuseuran esimiehen joulukirje sukulaisille,

Joulu on aikaa, jolloin perhe ja sukulaiset kokoontuvat yhteen ja jakavat tarinoita menneistä ajoista. Sukututkimus on tärkeä osa tätä perinnettä, sillä se yhdistää sukupolvia ja vahvistaa sukulaisuussuhteita. Saksmanin sukuseura on edennyt sukututkimuksessaan, ja joulukirje tarjoaa minulle hyvän mahdollisuuden jakaa tätä tietoa kaikille teille sukulaisille.

Sukututkija Ari Kolehmainen kanssa on tehty jatkosopimus, ja hän on jatkanut sukututkimuksen tekemistä Hauhon Ilmolan räättäli Johan Matssonin mieslinjaisesta suvusta. Ari Kolehmainen etsii testihenkilöitä, järjestää DNA-testin sekä laatii DNA-analyysin tuloksen valmistuessa. Tulevat löydöt antavat meille sukulaisille varmasti mahdollisuuden oppia enemmän omasta historiastamme.

Tulemme järjestämään sukukokouksen lauantaina 26.7.2025 Pielaveden Suojalassa. Sukukokouksesta tulee tilaisuus, jota ei kannata jättää väliin. Siellä on mahdollisuus tavata sukulaisia, jakaa tarinoita ja oppia lisää omasta suvusta. Tapahtumassa on myös luvassa ohjelmaa, jota kutsun myös teitä kaikkia valmistelemaan. Sukukokous on myös erinomainen tilaisuus tutustua uusiin sukulaisiin ja jakaa yhteisiä muistoja. Pielaveden Kirkkosaari on tärkeä osa Saksman-sukumme tarinaa. Tulevana kesänä tulemme sukukokouksen aikaan vierailemaan yhdessä Kirkkosaarella sekä Rissalassa.

Saksmanin suku Pielaveden Heinämäen Rissalasta on mielenkiintoinen osa paikallista historiaa. Esi-isämme ovat eläneet ja työskennelleet siellä, ja heidän tarinansa kietoutuvat tiiviisti alueen kehitykseen. Sukulaisemme ovat olleet maanviljelijöitä ja käsityöläisiä, ja heidän työnsä on vaikuttanut niin kylän elämään kuin ympäröivään luontoon. Tämä yhteys maahan ja luontoon sekä yrittämiseen on säilynyt sukupolvien yli ja on edelleen tärkeä osa joidenkin sukulaistemme identiteettiä.

Sukuseuran toiminta on aktiivista, ja se kokoaa yhteen Saksmanin suvun jäseniä eri puolilta Suomea. Sukuseuran järjestämät tapahtumat, kuten sukukokoukset, tarjoavat erinomaisen tilaisuuden tutustua sukulaisiin, jakaa muistoja ja oppia lisää suvun historiasta. Uskon, että tällaiset tapaamiset vahvistavat perhesiteitä ja luovat yhteisöllisyyttä.

Heinämäen kylän kaunis luonto ja rauhallinen ympäristö tekevät kylästä erityisen ja merkityksellisen paikan. Monet suvun jäsenistä ovat viettäneet ainakin lapsuutensa kesät siellä, ja muistot lapsuuden leikeistä ja perhejuhlista ovat edelleen vahvoja. Pielaveden kylät ovat tärkeä osa Saksmanin suvun identiteettiä, ja niihin liittyvät tarinat tuovat yhteen sukulaisia eri sukupolvista.

Meidän sukuseuramme on elävä esimerkki siitä, kuinka sukulaisuussuhteet ja yhteisöllisyys voivat säilyä sukupolvien yli. Sukulaiset jatkavat perinteitä ja jakavat tarinoita, jotka rikastuttavat meidän kaikkien yhteistä historiaa. Pielaveden kylien kauniit maisemat ja sukumme tarinat yhdessä saavat aikaan sen, että voimme olla ylpeitä juuristamme.

Joulun aika on täydellinen hetki muistaa omia juuria ja jakaa muistoja omien läheisten ja sukulaisten kanssa. Minäkin olen viettämässä joulua omien rakkaimpieni kanssa Pielaveden Pitkällä koskella. Pielaveden jouluista muistan, kuinka se on yleensä alkanut ensimmäisestä adventista, jolloin kynttilät on sytytetty ja joulun odotus on alkanut. Perinteisesti olemme koristelleet joulukuusen jouluaattona,

ja sen ympärille olemme kokoontuneet perheen kanssa. Joulupöydässä on ollut herkullisia ja perinteisiä ruokia, kuten kinkkua, laatikoita, joulukaloja sekä joulutorttuja ja -pipareita. Monet perheet ovat käyneet myös kirkossa jouluaamuna, mikä on tehnyt heidän joulustaan varmasti erityisen. Me vierailimme Tapaninpäivänä savolaisten sukulaisten luona, ja näin siirsimme perinteitä sukupolvilta toisille.

Olen kokenut, että Pielavedellä joulun vietto on ollut myös hyvin perinteistä. Joulukuun tuntuu kinosten keskellä tunnelmalliselta ja se on tuonut aina lähimmäiset yhteen. Joululaulujen laulaminen ja kuunteleminen ovat luoneet lämpimän ja yhteisöllisen tunnelman. Minulle joulun vietto Pielaveden Heinämäessä on ollut täynnä perinteitä, jotka ovat tuoneet iloa ja rauhaa kaikille meille osallistujille. Joulukuun on ollut se hetki, jolloin on voinut unohtaa arjen kiireet ja nauttia läheisten seurasta -yhdessäolo on tuonut joulun jokaisen sydämeen!

Lämpimin jouluterveisin,

Marianne Liimatainen

Saksmanin sukuseuran esimies

Ajankohtaisia asioita

Muistathan maksaa sukuseuran jäsenmaksun helmikuun loppuun mennessä. Tämän vuoden unohtuneen maksun voit maksaa ensivuoden maksun yhteydessä. (15 €/henkilö/kalenterivuosi. Pysyväisjäsenyys 200 €:n kertamaksu). Jäsenmaksulla tuet seuran toimintaa kuten sukukokousten järjestämistä ja sukututkimusta.

Sukuseuran tilinumero: **FI69 5342 0120 0068 26.**

Muistathan seurata myös sukuseuran kotisivuja sekä Facebook-sivuja. Mikäli haluat päivittää tietojasi jäsenrekisteriin, ota yhteyttä Pia Saxmaniin. Viestinnän helpottamiseksi **ilmoitathan meille sähköposti osoitteesi**, jos teillä on sellainen käytössä.

Pia Saxman

pia_saxman@hotmail.com (etu ja sukunimen välissä on_merkki)

Lüsa Särkän joulukertomus

Joulukirkkomatka Pielavedellä.

Oli pakkasjoulu vuonna -55 ja isämme lähti viemään meitä ja naapurin tyttöjä joulukirkkoon. Hevonen, se meidän hurjaluontoinen Tuisku, oli valjastettu laitareen eteen ja aisakello kilkatti jo kovasti sen tepastelun tahtiin. Laitareki oli pehmustettu kuivilla heinillä ja päällä oli paksut nahkaset. Sinne vällyjen alle me sukelsimme kaikki vatsalleen lämpimään koska pakkaneen kitisi puissa ja narisi teen jalaksissa. Meitä oli viisi ja naapurin tyttöjä kolme. Oli jännittävää olla siellä ja kurkkia välillä missä kohti mennään. Jäätä pitkin oli meiltä kirkkoon matkaa noin 8 km, joka taittui nopeasti Tuiskun ravatessa koko matkan. Nousimme kirkon pihaan rantatömpäreen yli, jossa oli jo paljon muitakin hevosia kiinnitettynä puomiin ja heinätukot edessä sekä loimet selässä. Ennen kuin mentiin kirkkoon sisälle, isä sanoi ohjeen: "kun minä sanon, että rekkeen niin tiijättä tulla nopeesti, Tuisku ei outa kaavan!"

Kirkko oli juhlavasti valaistu ja kaikki penkit täynnä pomppa päällä olevia kirkkovieraita. Huomasin että yksi pieni tyttö tuli vanhempien mukana ja hänellä oli tosi kaunis nukke sylissään. Oli ollut kiltti tyttö. Me istuimme siellä ylhäällä lehterillä ja sieltä oli hyvä näkyvyys alas ja vastapuolelle.

Jonkin ajan kuluttua alkoi toinen pikkutyttö itkeä kollottamaan ja kovalla äänellä sanoi: "Minä en tule ennee milloinkaan kirkkoon, kun pappikin sano kaikkien kuulen, että voe eevankeljumi." tytön nimi taisi olla Eeva. Meitä alkoi naurattaa mutta isä tuijotti tiukasti ja nauru hyytyi.

Toinen kerta, kun meinasi tosissaan ruveta naurattamaan, oli silloin, kun oltiin niin lähellä sitä laulukuoroa, että nähtiin laitimmainen täti aika selvästi. Hän lauloi hyvin voimaperäisesti ja keskittyneesti, siinä ei mitään erikoista mutta, kun hänellä oli kaulan alla vähän löysää nahkaa, joka väpätti mukavasti laulun tahtiin ja se tietysti herätti huomiota ja tietäähän sen kun yks nauraa niin se meinaa tarttua toisiinkin.

Kirkonmenot alkoivat olla jo loppuvirressä, kun isä sanoi maagiset sanat: "nyt rekkeen ja äkkiä." Siinä sitten juostiin ja minä retuutin pienintä perässäni ja nopeasti sukellettiin taas vällyjen alle. Isä otti ohjat kouraansa ja juoksujalkaa hyppäsi pukille ja sitten mentiin ja lujaa. Rantatöyräässä vähän tärähti ja kallisteli rekeä, mutta vauhti sen kun yltyi, kun jäälle päästiin. Tuisku oli sellainen, että sitä ei pidellyt mikään, kun näki muita hevosia juoksevan vierellä. Muutenkin se pois tulo joulukirkosta on kautta aikain ollut kilpa-ajoa. Niin se oli silloinkin, aisakellot kilisivät kilpaa jonkin matkaa mutta pian kaikki jäivät taakse, mutta Tuisku päästeli vaan samaa vauhtia kotirantaan asti. Eikä siinä arvannut nenäänsä ulos pistää, pakkaneen oli kiristynyt ja tierat vain kopisivat reen etulautaan.

Pihaan päästyä oli Tuiskun karvat valkoisessa huurteessa, samoin isän paksut kulmakarvat. Sitä minä olen aikuisena ihmetellyt, kun isä vei Tuiskun rantaan avannosta vettä juomaan, eikö sille tullut kylmä? Ehkä se oli ymmärrettävää, kun oli vesi kannettava eläimille sieltä rannasta ja

ylämäkeen. Saihan se Tuisku lämpimän appeen ja loimen selkäänsä, varmaan oli tyytyväinen, kun oli saanut laukata ja ravata ihan mielihalunsa mukaan.

Me kipitimme sisään ja naapurin tytöt juoksivat kotiinsa, noin 800 metriä oli matkaa heillä siinä pakkasessa juostavana.

Äiti oli tehnyt navettatyöt sillä aikaa ja keittänyt riisipuuroa. Kyllä se oli suurinta herkkua mitä silloin saatiin ja tuntui niin juhlalliselta sen kirkkomatkan jälkeen. Sen jälkeen olikin sitten mukavaa ruveta piirustelemaan tuvan pöydän ääressä. Olimme saaneet yhteisen liituvärilaatikon, joka oli keskellä pöytää ja meitä kahden puolen. Äiti antoi meille jokaiselle valkoisen tiskipaperi arkin sieltä ruokakomeron yläpuolelta. Ei niitä saanut ihan ylettömästi tuhjata, pyydetessä saatiin lisää seuraavana päivänä. Olimme kyllä jo aikaisemmin keksineet, että melassisäkistä sai hyvää piirustus paperia, kun leikattiin pohja pois ja halki. Sitten vain sisin ja uloin pois. Minä leikkasin sitten ne suikaleiksi ja pätkin taas sopivan kokoisiksi nipuiksi ja ommella hurautin keskeltä kiinni sekä taitoin ne vihoiksi. Oli sitten pitkäksi aikaa jokaisella oma piirustus vihko.

Aikamme piirrettyä oli sitten ruoka-aika ja lipeäkala alkoi haista voimakkaasti. Olimme oppineet kaikki sitä syömään eikä siihen aikaan muutenkaan ruuasta kronattu. Sellainen tiesi liukasta lähtöä eteisen puolelle eikä välipaloja tunnettu eikä annettu. Se lipeäkala oli kotona laitettu ihan alusta alkaen ja oli tosi hyvää maito kastikkeen ja perunoiden kanssa, joulun kunniaksi perunatkin oli valmiiksi kuorittu. Oli sieni salaattia, alatoopia, rosollia, ruisleipää ja kurria maitokannussa. Jälkiruoaksi rusinasoppaa kolmen luumun kera per sierainpari. Tuntui suorastaan ylelliseltä.

Joulupäivänä ei sitten saanut hyppiä eikä keikkua, eikä muutenkaan hälistä tai remuta. Päivä kallistui iltaan ja saatiin vähän aikaa polttaa kynttilöitä kuudessa sekä opetella maita siitä lippunauhasta. Ilta-askareitten jälkeen ei enää valvottu pitkään, paitsi isä, hän oli kova lukemaan ja jäi useimmiten kirjan ääreen, kun muu perhe hivuttautui kukin omaan sänkyynsä tai siskon petiin tuvan lattialle. Näin päättyi eräs joulupäivä lapsuudessani Pielaveden Jylhänkylässä.

Liisa Särkkä